

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Epidemiudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. juni 2022
Kontor: Beredskabskontoret
Sagsbeh: Sigrid Hammershøj Beck
Sagsnr.: 2022-0032/47-0015
Dok.: 2323624

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 151 (Alm. del) fra Folketingets Epidemiudvalg

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 151 (Alm. del), som Folketingets Epidemiudvalg har stillet til justitsministeren den 17. januar 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Geertsen (V).

Mattias Tesfaye

/

Christina Bach Harboe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 151 (Alm. del) fra Folketingets Epidemiudvalg:

”Vil ministeren opliste alle de tilfælde, hvor staten, regionerne og kommunerne i perioden fra 1/3-20 til d.d. har foretaget coronarelaterede indkøb uden forudgående udbud efter udbudslovens § 80, stk. 5? Det gælder bl.a. – men ikke udtømmende – indkøb af coronatest, udstyr til test, tilbehør til test, værnemidler, håndsprit m.v.”

Svar:

1. Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 31. januar 2022 af spørgsmål nr. 151 (Alm. del) fra Folketingets Epidemiudvalg, ville Justitsministeriet vende tilbage til udvalget, når der var modtaget udtalelser fra bl.a. Styrelsen for Forsyningssikkerhed, Danske Regioner og KL. Justitsministeriet har desuden indhentet en udtalelse fra Sundhedsministeriet, som har haft det overordnede ansvar for håndteringen af covid-19-pandemien. Justitsministeriet har det ressortmæssige ansvar for testområdet og har bidraget til at sikre forsyningen af værnemidler.

Henset til spørgsmålets rækkevidde og det ressourcetræk, som en gennemgang af alle coronarelaterede indkøb i perioden 1. marts 2020 til 17. januar 2022 ville medføre, har Justitsministeriet vurderet det nødvendigt at afgrænse spørgsmålet. Spørgeren har spurgt til indkøb af bl.a. coronatest, udstyr til test, tilbehør til test, værnemidler, håndsprit mv. Besvarelsen af spørgsmålet er som følge heraf i første omgang afgrænset til indkøb af varer, som er foretaget som en del af udmøntningen af centrale beslutninger på Justitsministeriets og Sundhedsministeriets ressortområder i forbindelse med bl.a. opbygning af det nationale lager af værnemidler, testindsatsen og vaccineindsatsen. Afgrænsningen betyder, at indkøb af tjenesteydelser ikke er omfattet af denne besvarelse, hvor der bl.a. har været udgifter til transportaftaler og antigen-test-setuppet ved private leverandører.

Justitsministeriet vil derfor vende tilbage til udvalget med en supplerende besvarelse om indkøb af tjenesteydelser i perioden 1. marts 2020 til 17. januar 2022, som er foretaget som en del af udmøntningen af centrale beslutninger på Justitsministeriets ressortområde i forbindelse med bl.a. opbygning af det nationale lager af værnemidler og testindsatsen. Det forventes, at den supplerende besvarelse om tjenesteydelser vil blive oversendt ultimo juni 2022.

Det bemærkes endelig, at der kan have været foretaget indkøb af varer i perioden fra 1. marts 2020 til 17. januar 2022 uden for Justitsministeriets og Sundhedsministeriets ressort. For en opgørelse af disse indkøb henvises til de respektive ministerier.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Styrelsen for Forsyningssikkerhed, som har oplyst følgende:

”Det følger af udbudslovens § 80, stk. 5, at en ordregiver kan anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse i strengt nødvendigt omfang, hvis tvingende grunde som følge af begivenheder, som ordregiveren ikke har kunnet forudse, gør det umuligt at overholde fristerne for offentlige udbud, begrænsede udbud eller udbud med forhandling.

Ifølge Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens notat om udbudsretlige problemstillinger vedrørende covid-19¹ skal følgende betingelser være opfyldt, for at udbudslovens § 80, stk. 5, kan bruges: 1) Der skal være tale om et akut behov, 2) fristerne for en normal- eller hasteprocedure skal ikke kunne overholdes, 3) det skal være uforudsigelige begivenheder, behovet udspringer af, og 4) der kan alene foretages indkøb i et strengt nødvendigt omfang.

Det anføres videre, at i forhold til covid-19 kan epidemier være en begivenhed, der ikke kunne forudses, hvilket kan medføre et akut behov for at foretage visse indkøb. Et akut behov kan også opstå som følge af en udvikling i forhold til beredskabet og andre begivenheder knyttet til covid-19, og dermed ikke knyttet til selve udbruddet af sygdommen.

Det er ordregivers ansvar, at udbudsloven overholdes.

Styrelsen for Forsyningssikkerhed har til brug for besvarelsen hørt og indhentet bidrag fra Justitsministeriets underliggende myndigheder (Civilstyrelsen, Datatilsynet, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Domstolsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politiets Efterretningstjeneste og Tilsynet med Efterretningstjenesterne) samt Danske Regioner og KL om de tilfælde, hvor der er foretaget coronarelaterede indkøb af varer uden forudgående udbud efter udbudslovens § 80, stk. 5, i perioden 1. marts 2020 til den 17. januar 2022.

¹ Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens notat af 12. marts 2020: ”Udbudsretlige problemstillinger vedrørende COVID-19”, <https://www.kfst.dk/media/56335/udbudsretlige-udfordringer-covid-19.pdf>

Justitsministeriets underliggende myndigheder har oplyst, at de ikke har foretaget coronarelaterede indkøb af varer i perioden 1. marts 2020 til 17. januar 2022 uden forudgående udbud efter udbudslovens § 80, stk. 5.

KL og Danske Regioner har oplyst, at der er foretaget nedenstående coronarelaterede indkøb af varer i perioden fra den 1. marts 2020 til den 17. januar 2022 uden forudgående udbud efter udbudslovens § 80, stk. 5:

Tabel 1
KVIk/kommunerne

<i>Kategori</i>	Antal indkøb uden forudgående udbud	Samlet beløb i mio. kr.
Værnemidler	-	2.491,8
Øvrigt	-	1,8
Subtotal kommuner	-	2.493,6

Tabel 2
Regioner

<i>Kategori</i>	Antal indkøb uden forudgående udbud	Samlet beløb i mio. kr.
Værnemidler	189	3.688,6
Test (podepinde, test-kits, udstyr til test mv.)	53	2.403,1
Udstyr (ikke test, men f.eks. respiratorer)	12	37,3
Øvrigt	1	3,8
Subtotal regioner	255	6.132,8

Tabel 3
Total kommuner og regioner

	Samlet beløb i mio. kr.
Total kommuner og regioner	8.626,4

Kilde: Kommunalt Værnemiddel Indkøb (KVIk) via KL og regionerne via Danske Regioner.
Note: Tallene skal generelt læses med forbehold, idet registrerings- og opgørelsesmetoderne ikke er ens hos de indkøbende myndigheder.

KL oplyser, at det ikke er muligt for KVIk (Kommunalt Værnemiddel Indkøb) entydigt at opgøre, hvor mange enkeltstående ordrer der er tale om i perioden. Dette skyldes, at registreringen i KVIks overblikssark er sket forskelligt for de enkelte indkøbere og leverandører i perioden. Ved delleverancer

vurderes det, at nogle ordrer er registreret enkeltvis, mens andre er registreret som den samlede ordre. Grundet ovenstående vil en opgørelse være forbundet med stor usikkerhed.”

Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Sundhedsministeriet, der har oplyst følgende:

”Sundhedsministeriet har til brug for besvarelsen hørt og indhentet bidrag fra Sundhedsministeriets underliggende myndigheder (Sundhedsstyrelsen, Lægemiddelstyrelsen, Sundhedsdatastyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Statens Serum Institut) om de tilfælde, hvor der er foretaget coronarelaterede indkøb af varer uden forudgående udbud efter udbudslovens § 80, stk. 5, i perioden 1. marts 2020 til den 17. januar 2022.

Lægemiddelstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Statens Serum Institut (SSI) har oplyst, at indkøb uden udbud var nødvendige grundet den akutte situation. Med etableringen af TestCenter Danmark blev SSI udpeget som ansvarlig institution for de nationale diagnostiske analyser for covid-19. For at efterleve denne del af beredskabet, skulle der akut indkøbes de nødvendige testmaskiner, reagenser, udstyr mv., der alt sammen skulle gøre det muligt at udføre mange tusinde daglige test for covid-19. Endvidere blev SSI under pandemien udpeget som ansvarlig for distribution af covid-19 vacciner i Danmark med tilhørende sprøjter og kanyler.

Efter en periode med dalende og lave smittetal oplevede man i perioden fra oktober 2021 til januar 2022 en øget smitte, der ikke kun var afgrænset til Danmark, men også sås globalt, hvilket påvirkede markedssituationen, og flere leverandører meddelte derfor om øgede leveringstider og prioriteringslister, hvilket gjorde det endnu mere afgørende, at TestCenter Danmark kunne placere ordrer hastigt, for derved at sikre forsyningen til at kunne opretholde den danske testkapacitet.

Sundhedsministeriet kan oplyse, at der på Sundhedsministeriets ressortområde er foretaget nedenstående coronarelaterede indkøb af varer i perioden fra den 1. marts 2020 til den 17. januar 2022 uden forudgående udbud efter udbudslovens § 80, stk. 5.

Tabel 4

Lægemiddelstyrelsen

Kategori	Antal indkøb uden forudgående udbud	Samlet beløb i mio. kr.
Aktive indholdsstoffer til lægemidler	2	3,0

Subtotal	2	3,0
-----------------	----------	------------

Tabel 5

Statens Serum Institut

<i>Kategori</i>	Antal indkøb uden forudgående udbud	Samlet beløb i mio. kr.
Vacciner	33	401,5
Utensilier	22	20,5
Transportkasser	3*	1,9
Værnemidler **	5	14,9
Test (podepinde, test-kits, udstyr til test mv.)**	209	3.762,5
Udstyr (skabsfryser)**	1	1,1
Subtotal	273	4.202,4

* Da der er tale om flere gentagne indkøb af samme vare og den akkumulerede værdi overstiger udbudslovens tærskelværdi, anses indkøbet for udbudpligtigt.

** TestCenter Danmark

I tabel 5 fremgår det, at Statens Serum Institut (inkl. TestCenter Danmark) har foretaget indkøb uden udbud for sammenlagt ca. 4,2 mia. kr. At dette tal afviger fra de 3,9 mia. kr., som Statens Serum Institut har oplyst til Politiken i artikel bragt den 16. april 2022 skyldes, at nogle af indkøbene ligger under tærskelværdien for, hvornår en ordre skal sendes i udbud, og at opgørelsen til Politiken ikke indeholdt udgifter til køb af vacciner.

Tabel 6

Styrelsen for Patientsikkerhed

<i>Kategori</i>	Antal indkøb uden forudgående udbud	Samlet beløb i mio. kr.
IT og telefoner (oprettelse af smitteopsporingssenhed)	1	1,3
Subtotal	1	1,3

Tabel 7

Total på Sundhedsministeriets område

<i>Kategori</i>	Samlet beløb i mio. kr.
Total på Sundhedsministeries område	4.206,7

Kilde: Sundhedsministeriet, Lægemiddelstyrelsen, Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed.

Note: Afvigelse i sum skyldes afrunding. Tallene skal generelt læses med forbehold, idet registrerings- og opgørelsesmetoderne ikke er ens hos de indkøbende myndigheder.”

Endelig kan det oplyses, at Justitsministeriets departement ikke har foretaget coronarelaterede indkøb af varer i perioden 1. marts 2020 til 17. januar 2022 uden forudgående udbud efter udbudslovens § 80, stk. 5.